

Kratke vesti

STALIN PRI ODLICNEM ZDRAVJU — MONTGOMERY

MOSKVA, 10. jan. — Field-maršal Montgomery, ki se nahaja na obisku v Sovjetski zvezi je imel sestanek s sovjetskim premierjem Stalinom, ter podal izjavo, v kateri je rekel, da se Stalin nahaja pri odličnem zdravju.

Načelnik angleškega generalštaba je podal tudi izjavo, da so njegovi razgovori s Stalinom bili zelo uspešni.

Sovjetski časopisi so posetu Montgomeryja posvetili dolge članke. V teh člankih je hvaljena hrabrost Montgomeryja, njegova inicijativa in vojna umetnost, ki je prišla do izraza ob priliki borbe pri El Alamein.

RUSIJA ZA INTERNA- LIZACIJO PANAME

MOSKVA, 10. jan. — "Novo Vreme", sovjetski tehnik za zunanje politične dogodke, je priobčil članek, v katerem predlaga internacionalizacijo Suezja in Paname.

TURČIJA ZAPRLA MEJO Z GRČIJO

ATENE, 10. jan. — Turčija je zaprla mejo z Grčijo v cilju, da onemogoči umik grških gerilcev na njeno ozemlje. Baj je Turčija storila ta korak v zvezi s poročilom iz grških monarhističnih virov, da vladna armada potiska okrog 800 gerilcev proti turški meji.

ZEDINJENE DRŽAVE VLOŽILE PROTEST PRI POLJSKI VLADI

WASHINGTON, 8. jan. — Zedinjene države so ponovno vložile protest pri poljski vladi zaradi pogojev, ki ogrožajo "svobodno volitve," ki se bodo vršile 19. januarja v Poljski.

Protest bo izročil poljski vladni ameriški ambasador v Varšavi Arthur Bliss Lane.

Pred tem protestom je naslovila vlada Zedinjenih držav poziv na Sovjetsko zvezo in Anglijo, da se priključijo tristranski akciji, s katero bi se prisililo poljsko vlado, da izpolni obveze v zvezi s sporazumom v Jalti in Potsdamu.

TRST IN PRIMORJE

Spisal ETBIN KRISTAN

(Nadaljevanje in konec)

Pred rusko revolucijo so bili večinoma nomadi, živeli v najprimitivnejših razmerah, brez vsakega šolstva, brez pisanega jezika, brez abecede. Danes imajo v okvirju Sovjetske zveze svoje federalne ali avtomne republike, so nastanjeni po mestih in vaseh, obdelujejo zemljo in se bavijo z raznimi industrijami in nepismenost je med njimi skoro izmrla. Mnogi imajo tudi visoke šole, znanstvene zavode, umetniške institucije, svojo literaturo in so v vsakem oziru prišli v krog kulturnih narodov.

Druožu po svetu je veliko šteto vilo narodov, ki so šteti za ne-kulturne, dasi nekateri med njimi že danes ne zaostajajo za pomenimi belokožci. Kako dolgo mislijo konservativci, da bodo ti narodi in plemena hotela hlapčevati belemu kapitalu? Ob koncu vojne so Javanezi pokazali, da poznajo razliko med neodvisnostjo in kolonialno sužnostjo. Angliži so sicer pomagali zatreti upor proti Holandcem, toda novega duha tega ljudstva ne more nihče ubiti. Prej ali slej pridejo s svojimi zahtevami na dan in takrat bodo Zdrženi narodi morali pokazati, koliko jim veljajo načela enakopravnosti in svobode.

Tako pa bodo prihajali tudi

Italijani budno motrijo obisk premierja Alcide de Gasperija v Ameriki

RIM, 11. jan. — Italijani potom svojega tiska budno sledujejo vsak korak italijanskega premierja de Gasperija, ki se nahaja v Zedinjenih državah.

Toda Italijani so že postali nestrpni in se vprašujejo: "Dobro, toda kje so dolarji?"

Italijansko ljudstvo na različne načine komentira bivanje de Gasperija v Zedinjenih državah. Neki poštar je izjavil, da vsi banketi, ki se jih prireja za de Gasperija, ne bodo mogli napolniti lačnih želodcev italijanskega ljudstva.

Neki socialist je rekel, da je boljše, da se de Gasperi ne povrne nazaj, če misli priti praznih rok, dočim neki komunist vidi v temu obisku de Gasperija "zaroto proti resnično progresivnim silam Italije."

Preiskava angleškega časopisja

LONDON, (O.N.A.) — V jeseni je angleški parlament odobril načrt posebne komisije, kateri naj bi pripadla naloga, da preišče razmere v angleškem časopisju. Člani te komisije do danes še niso bili imenovani. Nekatera poročila trde, da je bila vlada prevedč zaposlena v zadnjih mesecih, da bi se bila mogla lotiti tega problema.

Drugi krogi pa trde, da vladi ni mnogo na tem, da bi se preiskava sploh začela, češ da bi utegnila preiskava udariti nazaj, ako bi prišlo do natančnega pregledovanja razmer v vladnem "London Daily Herald," glasilu delavske stranke.

FRANCIJA BO REVIDIRALA SVOJE ZAHTEVE ZA RURHOM?

PARIS, 8. jan. — Nepotrjene vesti pravijo, da bo Francija revidirala svoje zahteve za priključenje Rurha in ozemlja Renne k Franciji. Do sedaj še ni podana nobena uradna izjava.

18 oseb ubitih v letalski nesreči; 5 mrtvih od tukaj

Včeraj zgodaj zjutraj se je v bližini Galaxa v Virginiji ponesrečilo potniško letalo družbe Eastern Airline, ki se je na polletu iz Detroita v Miami, Fla. ustavilo tudi v Clevelandu in vzelo tukaj pet potnikov na krov, ki so v nesreči z ostalimi vred izgubili življenje.

Letalo je treščilo na zemljo in zgorelo tekom nevihte v goratem delu Virginije 10 milj zapadno od mesta Galax.

V letalu se je nahajalo 16 potnikov, dva pilota in ena strežnica. Edina oseba, ki v nesreči ni izgubila življenja, je bil neki 25-letni moški iz Floride, katerega so prebivalci kraja, kjer se je zgodila nesreča, potegnili iz gorečega letala, predno so ga dosegli plameni. Stara mati iz Clevelanda med ubitimi.

Med petorico Clevelandčanov oziroma Ohijčanov, ki so našli smrt v nesreči, je Mrs. Sarah Borgeman, stara 92 let, doma iz predmestja Northfield Center. Iz Clevelanda je odpotovala z letalom v soboto ob polenajstih zvečer, da se pridruži svojemu sinu, ki se nahaja na počitnicah v Lake Worth, Fla.

Ostali Clevelandčani in Ohijčani, ki so bili ubiti v nesreči, so bili: Miss Mollie Huber, stara 36 let, 451 E. 124 St.; Miss Rose Gomez, stara 40 let, iz 3554 Cummings Rd., Cleveland Heights; Glen Rymer, star 34 let, doma iz Akrona, in Herbert C. Miller, star 23 let, doma iz Canal Fulton, O.

O DELNISKI SEJI SND

Prošli četrtek večer se je vršila letna konferenca delničarjev Slov. nar. doma na St. Clair Ave., ki je bila končana isti večer ob 10:45 uri. Podano je bilo poročilo direktorja kot tudi finančno poročilo tajnika, ki je bilo po navzočih delničarjih z veseljem vzeto v naznanje. V direktorij je bil izvoljenih 7 direktorjev, med katerimi sta dva nova, in sicer: John Centa, John Pollock, Joseph Okorn, Anthony Zakrajšek, Anton Zupan, Frank Wirant ter pri ožjih volitvah Victor Jakopič. Jutri večer se vrši prva seja novega in starega direktorija ter se vse prosi, da se udeležijo, da se bo konstituiralo razne odbore.

NA OPERACIJI

V Cleveland Clinic na Euclid in E. 93 St. se nahaja poznani Mr. Joe Tomšič iz 19604 Keweenaw Ave. Podvreči se je moral operaciji, katero je pred nekaj dnevi srečno prestal. Nahaja se v sobi št. 433, kjer ga prijatelji sedaj lahko obiščejo. Želimo mu skorajšnjo popolno okrevanje!

BOLEZEN

Mrs. Agnes Znidaršič iz 1407 Clearaire Ave. se nahaja v St. Alexis bolnišnici, kjer jo prijatelje lahko obiščejo. Želimo ji, da bi se kmalu zdrava vrnila na svoj dom!

Ponesrečeno letalo Byrdove ekspedicije je bilo najdeno

Šest članov posadke najdenih živih; trije so bili ubiti

Z LADJE U. S. S. MOUNT OLYMPUS, 11. jan. — Razbiti ostanki izvidniškega letala, ki je pripadalo Byrdovi ekspediciji na južni tečaj in je pred dvema tednoma izginilo, so bili najdeni.

Neko letalo je našlo ostanke izvidniškega letala ter takoj s pomočjo padala izpustilo potrebno pomoč preživeli posadki.

Ugotovljeno je, da so pri nesreči bili ubiti trije člani, toda imena še niso znana.

Mesto, na katerem je bilo letalo najdeno, se nahaja okrog 60 milj od polotoka Thurston na Ellsworthu.

Organizirana je reševalna ekspedicija, ki bo poskušala rešiti preživle člane z njihovega, še vedno nevarnega položaja.

JUGOSLAVIJA IZPUŠTI ANGLEŠKE VOJAKE

BELGRAD, 10. jan. — Jugoslovanske oblasti so obvestile angleško ambasado, da bodo štiri angleški vojaki, ki so bili aretirani na jugoslovanskem ozemlju in se nahajali v jugoslovanskem zaporu, izpušteni iz zapora v teku 24 ur.

Denver, Colo. — Po kratki bolezni je umrl Fred Prelesnik, star 47 let in rojen tukaj. Bil je član ABZ. Tukaj zapušča mater in štiri sestre.

NOVI GROBOVI

JOHN GRUDEN

Po kratki bolezni je včeraj preminil John Gruden, p. d. Bravčar, star 63 let. Stanoval je na 1257 Norwood Rd. Delal je pri Bowman Mfg. Co. kot klepar. Doma je bil iz vasi Hojče pri sv. Gregorju, odkoder je prišel v Ameriko pred 36 leti. Bil je član društva Carniola Tent št. 1288 TM in društva Jugoslav Camp št. 293 WOW. Tukaj zapušča soprogo Frances, rojeno Perušek, doma od istotam kot pokojni, dve hčeri: Mrs. Pauline Herkinstein in Mrs. Frances Stefančič, sina Stanleja in štiri vnuke, brata Louisa in mater Marijo v stari domovini. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj ob 10:15 uri iz Zakrajškovega pogrebnege zavoda v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

JACOB WIDITZ

Po dolgi in mučni bolezni je včeraj popoldne preminil v visoki starosti 85 let, Jacob Widitz. Stanoval je pri hčeri na 1568 E. 34 St. Doma je bil iz Jablanca pri Litiji na Gorenjskem, kjer zapušča sina Franka in hčer Fani, poročeno Martinčič, tri vnuke in več sorodnikov. V Ameriki se je nahajal 32 let. Tukaj zapušča dve hčeri, Mr. Mary Setzko v Medini, Ohio, in Mrs. Albina Sayer, tri vnuke in več sorodnikov. Pogreb se bo vršil v sredo zjutraj iz Želetovega pogrebnege zavoda na 6502 St. Clair Ave. v cerkev sv. Petra na E. 17 St. in Superior Ave. ter nato na Calvary pokopališče.

THERESA LEGAT

V petek večer je po dolgi in mučni bolezni umrla poznana Theresa Legat, rojena Bohinec, stanujoča sedaj pri hčeri na 603 E. 260 St. Preje je družina veliko let živel na 390 E. 165 St. Doma je bila iz vasi Lesče, fara Lesče na Gorenjskem, kjer zapušča brata Franka in več sorodnikov. V Ameriki je bivala 38 let in je bila članica društva Collinwood Hive št. 293 TM, podir. 10 SZZ in Oltarnega društva fare Marije Vnebovzete. Tukaj zapušča žalujočega soproga Johna, doma od istotam kot pokojna, starega 85 let, otroke: Mrs. Cecelia Kumer v Mulberry, Kans., Johna v Burbank, Calif., dvojčka Joseph in Thomas, Mrs. Josephine Mertek in Williams, 12 vnukov, 12 pravnukov in 3 prapravnike ter veliko sorodnikov. Hči Frances in sin Frank sta preminila pred nekaj leti. Pogreb se bo vršil v torek zjutraj ob 8:45 uri iz Želetovega pogrebnege zavoda na 458 E.

Varnostni svet sprejel odgovornost za Trst

Rusija ne podpira komunistov v Kini, izjavlja Marshall

HONOLULU, T. H., 11. jan. — Državni tajnik George C. Marshall je v svoji prvi javni izjavi rekel, da ni našel nobenih dokazov, da Sovjetska zveza podpira kitajske komuniste v njihovi borbi proti kitajskim nacionalistom.

Ta njegova izjava je bila podana na prvi konferenci časnika, katere se je gen. Marshall udeležil kot novi državni tajnik.

Časnikarjem je gen. Marshall povedal, da pričakuje obvestila iz Washingtona, predno bo nadaljeval svoje potovanje. Name-rava ostati na Havajih tekom tedna in toliko časa, dokler mu položaj to dovoli, ker se name-rava odpočiti, predno začne s svojim novim delom.

Gen. Marshall je tudi izjavil, da smatra svojo novo službo državne tajnika za bolj težavno kot je bila njegova služba načelnika generalnega štaba.

V BOLNIŠNICI

V Women's bolnišnici, kjer je srečno prestal operacijo, se nahaja John Matyazic iz 951 E. 239 St. Prijatelj ga sedaj lahko obiščejo, mi mu pa želimo čimprejšnje okrevanje!

Mirovna pogodba z Italijo bo podpisana 10. februarja

LAKE SUCCESS, N. Y., 11. jan. — Varnostni svet organizacije Združenih narodov je formalno sprejel odgovornost za varnost svobodnega ozemlja Trsta in s tem storil daljni korak za uvrstitev njegovega statuta.

Rezolucija, ki je sestavljena v smislu pristanka za sprejetje odgovornosti, je bila sprejeta z 10 glasovi, dočim se Avstralija, soglasno s svojim stališčem, da svet nima moči, da bi prevzel odgovornost, ni udeležila glasovanja.

Glasovanje se je vršilo, ko je pomočnik glavnega tajnika Združenih narodov, Arkadij A. Sobolev, prečital izjavo, ki osvetljuje položaj Varnostnega sveta v odnosu na statut Trsta, ki se nahaja vključen kot dodatek k mirovni pogodbi z Italijo.

Izjava legalnega odseka Združenih narodov poudarja, da so Varnostnemu svetu dana posebna pooblastila pri obravnavanju takšnih vprašanj, kot je vprašanje Trsta, posebno ker je naloga tega sveta v prvi vrsti "odgovornost za ohranjanje mednarodnega miru varnosti."

Naslednja naloga sveta bo: imenovanje guvernerja

V izjavi je tudi poudarjeno, da se bodo članice Združenih narodov morale v soglasju s čarterjem podvreči zaključkom Varnostnega sveta. Na tej točki Avstralija ni soglašala.

Prihodnja odločitev, ki bo padla pri Varnostnem svetu, bo vprašanje imenovanja začasnega guvernerja Trsta. Stalni guverner bo verjetno imenovan, kadar bo mirovna pogodba z Italijo ratificirana od strani vseh zainteresiranih držav.

Mirovna pogodba z Italijo bo podpisana 10. februarja in sicer v Parizu.

UMOR UREDNIKA PO-VZROČIL VLADNO KRIZO V PERUJU

LIMA, Peru, 9. jan. — Peruanska vlada je podala ostavko, ki je v zvezi z nepojasnjenim umorom urednika nekega lista, ki je kritiziral administracijo predsednika Jose Luis Bustamanto Rivera.

Uradno se ni povedalo, da je umor urednika časopisa, Francisca Grana Garlanda, vzrok ostavki vlade, toda trije člani kabineta so izjavili, da odstopajo "zaradi političnega položaja, ki je ustvarjen po glupem izkoriščenju umora Garlanda od strani reakcionarnega tiska."

NOVE OBSODBE V SPANJI

MADRID, 10. jan. — Vojaško sodišče je obsodilo na kazen zapora od dva do šest let 10 prominentnih voditeljev španskih levičarjev. Vsi so bili obdolženi "vojaškega upora."

Med obsojenimi se nahajajo duhovnik Martinez Sanchez, Juan Gomez Egidio in voditelj podtalne nacionalne konfederacije delavcev, Sigrido Catala.

SEJA ZA BANKET

Nocoj ob osmih se vrši v starem poslopju SND seja odbora za pripravo banketa v počastitev vrnitve se vojakom. Zastopniki st. clairskih društev SNPJ se poziva, da se gotovo udeležijo in da so točni.

Lausche imenoval dva sodnika

Gov. Frank J. Lausche, ki bo danes ob 11. dopoldne zapustil governerski urad, je v petek in soboto imenoval dva sodnika za mestno sodnijo v Clevelandu ter s tem izpolnil urada, ki sta bila prazna z odstopom sodnika Wm. McDermotta, ki je bil izvoljen za mladinskega sodnika, in vsled smrti sodnika Brooks Frieboolina.

V petek je bil imenovan za sodnika pomožni policijski prosekutor David E. Clarke, ki je zet odvjetnika Jesse Woods-a, člana odvetniške firme, kateri je pripadal Lausche, ko je prakticiral pravo. Clarke je 32 let star, oženjen ter oče dveh otrok. Med vojno je dve leti služil v mornarici. Njegov oče je profesor matematike in astronomije v kolegiju Hiram.

V soboto pa je bil imenovan za sodnika eksekutivni tajnik župana Burke-a, komaj 30-letni Joseph P. Sullivan, ki je bil pred imenovanjem za županovega tajnika tudi pomožni policijski prosekutor. Sullivan je oženjen, toda nima otrok.

Gov. Lausche je tekom zadnjih par mesecev imenoval šest mestnih sodnikov v Clevelandu. Poleg omenjenih dveh, je imenoval tudi sledeče: Anthony A. Rutkowski, Frank Celebrezze, John Bucher iz Brooks Frieboolina, ki je tečen dni po nastopu službe umrl.

Prav do zadnjega je obstojal vtis, da bo Lausche imenoval za sodnika enega Slovenca, najbrž councilmana John J. Princa, kar pa se ni zgodilo. Vsi novo imenovani sodniki bodo morali iti v jeseni na volitve. Plača mestnih sodnikov znaša \$9,000 na leto.

ZEDINJENE DRŽAVE ZANIKALE ZVEZO Z VOHUNI

BELGRAD, 10. jan. — Vlada Zedinjenih držav je naslovila na jugoslovansko vlado formalno noto, v kateri pravi, da so neutemeljene obdolžitve, da so neki uradniki ameriške ambasade sodelovali v vohunski mreži proti Jugoslaviji in podpirali opozicionarje sedanje jugoslovanske vlade.

VAZNA SEJA

Članice društva Collinwood Hive št. 283 TM se poziva, da se nocoj točno ob polosmih gotovo udeležijo seje, po seji se pa članice skupno podajo v Želetov pogrebni zavod, da izkažejo zadnjo čast umrli članici Theresa Legat.

ZOPET DOMA

Mr. Mary Mullec iz 6601 Bon-na Ave. se je vrnila iz bolnišnice na svoj dom ter se iskreno zahvaljuje vsem prijateljem posebno pa sosedam za vso pomoč v tem času. Mrs. Mullec je hči Mr. Franka Skodlar.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):

For One Year—(Za celo leto)	\$7.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece)	2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Cleveland, Kanadi in Mehiki):

For One Year—(Za celo leto)	\$8.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece)	2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year—(Za celo leto)	\$9.00
For Half Year—(Za pol leta)	5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

DONALD BELL (O.N.A.):

NAJVEČJA REVOLUCIJA VSEH ČASOV

Največji dogodek poveljnega sveta je brez vsakega dvoma prodiranje svobode v predele Daljnega vzhoda, v katerih žive nepregledne množice ljudi, preko polovice vsega človeštva. Ameriška javnost opazuje te dogodke s precejšnjim zanimanjem, toda najbrže ne da bi si bila na jasnem, da gleda na enega najvažnejših preobratov v vsej zgodovini.

Nikakor ni pretiravano, ako trdim, da je ta revolucija, ki se zdaj vrši na Daljnem vzhodu daleko važnejša kot je bila na primer francoska revolucija. Naš ponos bo morda nekoliko manj udarjen, ako se nekoliko drugače in pravilneje izrazim, namreč, da je revolucionarno gibanje, ki se je začelo na Francoskem in v Ameriki, v 13 angleških kolonijah, zdaj doseglo svoj vrhunec in da zdaj zajema preko polovice človeštva v Kini, Indiji, Indokini in Indoneziji. Pokret, ki se je razvijal polagoma, je zdaj v polnem razmahu—med tem ko izgublja Evropa svoje postojanke v oddaljenih kolonijah, vstajajo tam ogromne nove sile, ki bodo v bodočnosti igrale veliko vlogo v mednarodnem življenju.

Toda kaj to nam? Kaj nas briga, ako se ti narodi znebe svojih evropskih mojstrov? Amerika ni kolonialna dežela. Naša sila in naša stremiljenja niso navezana na kolonije in njihova ljudstva. Ravno kar smo podarili Filipincev samostojnost. Ono malo otokov, katere držimo na Tihem oceanu, ne preživlja dovolj ljudi, da bi mogli postati problem. Mogli bi torej reči, da je azijska revolucija zadeva evropskih narodov, ter da smo mi le opazovalci, ki niso neposredno zainteresirani.

To naziranje bi bilo popolnoma pogrešeno. Ravno nasprotno, naši interesi so živo prizadeti—tako politični kot gospodarski. Kina je danes slabotna država, v kateri razsaja meščanska vojna. Toda dežela šteje preko 400 milijonov prebivalcev in je upravičeno ena petih veselih. Morda bo trajalo še dolgo predno bo Kina zares tako vplivna kot bi morala biti ipomestu, ki ji je bilo prisojeno v zedinjenih narodih. Kadar bo njena sila zrasla, bo tudi Indija najbrže tudi že ena največjih sil na svetu, in Indonezija bo nedvomno tudi pomenila mnogo več kot danes.

Kakšno bo naše razmerje z narodi tako velike sile, je nedvomno največje važnosti za nas. Francija nam ni nikdar pozabila tega, da smo bili njena edina zaveznica v času revolucije. Balkanski narodi so še danes hvaležni Rusiji za pomoč, katero so dobivali v dobi svojih osvobodilnih borb proti Turkom. Bolgarija je bila dvakrat v nasprotnem taboru, toda narod Bolgarije je bil vedno na naši strani. Načrt predsednika Roosevelta je bil, da naj bi Amerika igrala slično vlogo v azijskem svetu v njegovi borbi za svobodo.

Eden najglavnejših sporov med predsednikom Rooseveltom in Churchillom je bil ravno v tem—angleški državnik ni mogel odpustiti našemu predsedniku, da je diplomatično podpiral težnje indijskega naroda.

Danes smo mi zadnja velika država, ki se še oklepa sistema svobodnega podjetništva. Britanski kapitalizem je najbrže podlegel pred vsem zato, ker Velika Britanija ni razvila kolonij, katere je vladala. Kolonialni narodi so morali ostati na nizkem standardu življenja, zato da bi Anglija mogla monopolizirati trgovino s kolonijami. To trgovino si je ohranila, toda razvila je ni.

Naša produkcija pa je tako gigantična, da niti upati ne moremo, da bi mogli prodati vse, kar pridelamo in proizvajamo, ako ne bomo skrbeli za to, da si odpremo nova tržišča.

Kolonialna revolucija na Daljnem vzhodu nam bo odprla taka tržišča, ako bomo znali prepričati azijske narode, da smo njihovi prijatelji, in ako jim bomo pomagali, da se izdajo svoje lastne industrije. V splošnem so bili azijski narodi vedno naši prijatelji. Toda v zadnjem času smo izgubili naklonjenosti. Naša politika v tem delu sveta ne bi smela biti kratkovidna, računajoča z malimi trenutnimi ugodnostmi, temveč bi se morala vrniti k dalekovidnim smernicam politike predsednika Roosevelta.

TRST IN PRIMORJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

pomagati odpraviti vse, kar bi moglo skaliti mir. Taka nevarnost se pa ne pokaže samo tedaj, če pride do oblasti kak domišljavi blazneš fašističnega kalibra, ki sanjari o osvojitvah in podjarmljenju, temveč obstoji vedno, dokler niso ustanovljene enake pravice za vse. Sedanja ureditev sveta prav gotovo ne jamči trajnega miru in zadnje mesece je bila pogostoma izrečena grožnja oboroženega spopada, ki ga premnogi elementi goreče žele tako močno, da ga je le z žrtvami spojena popustljivost nekaterih manjšin preprečila.

Ampak tisti, ki se iz katerega koli vzroka čutijo danes močne, ne bi smeli pozabiti, da se manjšine, ki imajo moralno moč, izpreminjajo v večine. Izpremembe v Evropi jasno kažejo, da bodo v teku nekaterih let rezultati glasovanj pri Združenih narodih precej drugačni kot so bili doslej. Zakoni razvoja, ki veljajo za Evropo, pa niso omejeni na en kontinent. Kar se je zgodilo pred kratkim v Franciji in Italiji—ki sta, mimogrede rečeno, zapadni deželi—se kmalu lahko zgodi v tej ali oni ameriški državi, v Siamu ali Egiptu, sploh povsod, kjer enakopravnost obstoja samo na papirju, ali pa niti tam ne.

Zato se organizacija Združenih narodov ne more presojati po današnjem razmerju glasov, ki v mnogih slučajih ni popolnoma iskreno, temveč je čisto diktirano od raznih faktorjev, od posojil, od strahu pred neznanim, od nezadostnega poznavanja razmer itd., temveč je treba gledati v bodočnost. Ta pogled olajšujejo očitne tendence družabnega razvoja, ki se v vse jasnejših oblikah kažejo zdaj tu, zdaj tam, prihajajo na površje, se krepijo in zmagujejo, tendence, ki pripravljajo tla za gospodarsko demokracijo, brez katere je politična le prazna beseda.

Reakcija n.č. da se to lahko prepreči z diplomatsko igro na svetovnem polju in z nazadnjaško zakonodajo na domačih tleh. Dejstva govore drugače. Razvoj, ki ga zahtevajo gospodarske nučnosti, se tudi z najmodernejšim orožjem ne da preprečiti. Zato je bodočnost jasnejša od sedanjosti.

Jasnejša je tudi za Primorje. Primorsko, oziroma tržaško vprašanje namreč ni bilo rešeno. Ustvarjen je bil nekaj provizorij, ki za daljšo dobo ni vzdržljiv, če tudi mislijo njega stvarnički, da so zgradili nekaj za večnost.

New York je veliko mesto, s katerim se Trst niti v sanjah ne more meriti. Po prebivalstvu je več i od mnogih neodvisnih držav. Njegova luka ima več prometa kot vsa italijanska pristanišča. A ko je bil pred leti sprožen predlog, da naj se New York s široko okoliščino ustanovi kot samostojna država "Manhattan", je naletel od vseh strani na tak odpor, da od tistega časa nikdar več ni bilo slišati o tej ideji. Pa kroje iz razmeroma majhnega Trsta s pasom, ki ne zadošča, da bi pridelal dovolj živil za meso—"medorizen" teritorij!

"Neodvisnost" je očeševalen izraz za nekaj drugega. Kajti če je guvernerjeva beseda tehtnejša od volje prebivalstva, diši to zelo po koloniji in če se pravi, da bo guverner odgovoren Združenim narodom, je to formalno sicer resnično, vendar pa računata dve stvari, da bo plesal pred vsem tako kakor bosta oni življali. A čudni sta ti dve sili doslej skoraj vedno nastopali složno proti tretji sili, se zadnje čase kažejo nesporazumi med njima.

Nobenega dvoma ni, da se smatra Anglija za prvenstveno zainteresirano v Sredozemlju

sploh in v Trstu posebej. Toda ameriški velekapital računa s profiti, ki se tam dajo delati in ta tekma utegne postati vse močnejša od policijskega prijateljstva, ki se itak kaže le v kabinetih, in tudi to le začasno. Tako se pripravljajo konflikti, od katerih Trst ne more imeti dobička. Spomnimo se nadalje, da je Trst s svojo "samostojnostjo" odrezen od svojega naravnega zaledja.

Potem vzemimo v poštev, da prebivalstvo nikdar ni hotelo take rešitve in da bo moralo tuje vojaštvo ostati v mestu, dokler guverner ne spozna, da so postale nepotrebne, to se pravi, da bo mesto za nedogleden čas ostalo okupirano, ker mu veljaki Združenih narodov ne zaupajo—pa moramo priti do zaključka, da je situacija skrajno nenaravna in se ne more ohraniti.

Prej ali slej pride čas, ko bodo Združeni narodi prisiljeni, da revidirajo svoj sklep, ker jih bodo razmere prisilile na to. Tedaj se vprašanje ne bo rešilo diktatorsko, temveč predloženo bo ljudstvu, ker noben drug način ne more prinesiti zadovoljive rešitve, ki jo bodo morali imeti, da

ne bo Trst visel kakor mlinski kamen okrog njihovega vratu. Kako bo ljudstvo tedaj odločilo, si že danes vsakdo lahko izračuna na prste.

Po izkušnjah, ki bodo z ozirom na vse okoliščine neizogibne, se bo morala nezadovoljnost z bajno "neodvisnostjo" še poglobiti in prebivalstvo, slovensko in italijansko ne bo hotelo sprejeti nobenega provizorija več. Takrat bo določena tista meja, ki jo je narava sama začrtala in ki so jo dalekovidni Italijani kot Mazzini, Vivante in drugi sami označili za edino pravilno.

Trst je le eden tistih trdih orehov, s katerimi si bodo Združeni narodi krhali zobe. Za Slovence je najvažnejši. A kadar bodo prihajala na dnevni red druga pereča vprašanja, bodo Slovenci, ki jih je kruta stvarnost izučila, stali na strani, kjer je pravičnost brez ozir na vsakovrstne interese.

V naši dobi se stvari hitro razvijajo. Prepričani smo, da pride do resnične rešitve primorskega vprašanja veliko hitreje kot mislijo mnogi veliki diplomati stare zastarele šole. Pravičnost hodi često po kamenitih potih, a naposled zmaguje.

(SANS)

UREDNIKOVA POŠTA

Novice iz Uršnega sela

Mrs. Mary Augustin iz 18611 Mohawk Ave. je prejela že več pism od svojcev, med njimi tudi sledeče pismo od brata Joahima Ravbar iz Uršnega sela pri Novem mestu, ki se je tekom vojne vzel 57 let starosti boril s partizani. Pismo se glasi:

"Draga sestra!

"Dam Ti vedeti, da sem prejel Tvoje pismo in paket. Najlepša Ti hvala za vse skupaj. Skoda, da nismo kaj bližje skupaj, da bi se kaj ustmeno pogovorili, na je tako daleč ta Amerika od nas. Kadar bo mogoče priti čez morje, da bo pot odprta kot je bila preje, prid k pogledati k nam v stari kraj.

"Težko je pri nas, ko je bila ta prokleta vojna, ko je ostalo vse razbito, vasi in tovarne. Kar je Kočevje, je vse uničeno, so vse hiše požgane — je še italijanska vojaka vse požgala. Hiše so bile prazne, ker so se bili Kočevjarji vsi premaknili v boljše kraje na Štajersko, kjer so Slovence izselili in ven pognali: na njih mesta pa naselili Kočevjarje, ki so šli potem v okupatorjevo vojsko proti nam partizanom.

"Ko je Italija propadla pri nas v Sloveniji, nas je potem okupiral Nemec in je še on ropal in požgal Slovenijo. Nazadnje je tudi Nemec propadel. Vavta vasi na pokopališču je zakopanih okrog 60 partizanov, domaćinov, katere je dal Nemec postreliti. Prišli so žive na pokopališče in jih tam postrelili, potem jih še napel žive z mulami zvlekli v jama.

"Tam so sedaj postavili spomenik tem padlim partizanom. Hude borbe so bile po kočevskem hribovju in v okolici Žumberka. Tam je padlo veliko partizanov. Jaz sem bil tudi v partizanih v Tomšičevi brigadi, skoraj eno leto, čeravno sem star že 47 let. Naša vojska je šla na čez Hrvaško, Slavonijo, in Štajersko. Čez Gorenjsko pa smo šli nazaj, tisti, ki smo ostali še živi. Nazaj se nas je vrnilo samo ena tretjina, drugi so bili pa pobiti in ranjeni.

"Ker je bila tisti čas huda zima, sta tudi meni ozebla dva prsta na nogi, ko sem bil na Štajerskem. Prišel sem po dolgem času še domov le malo živ in ranjen. Končam sedaj moje pisanje. Bom pa še drugič kaj pisal več o tem. Pozdrav Tebi in Tvojemu sinu.

"Joachim Ravbar".

V domovini gredo svojo pot naprej

Iz več pism, ki jih je prejel iz domovine Mr. Alojzij Debeljak, nahajajoč se v Creighton Mine, Ont., Canada, je razvidno, kako živahno se narod zanima za obnovo dežele.

Priobčamo dvoje pismo, ki jih je pred časom prejel Mr. Debeljak od svojega brata Janeza Debeljaka in nečaka iz Dvorske vasi pri Velikih Laščah. Mr. Debeljak ima tudi sestro Mrs. Drobnič na E. 73 St. v Clevelandu. Ker je veliko domačinov iz teh krajev tudi v Clevelandu, ki ga poznajo, jih bodo pisma zanimala.

Bili so zapeljani

"Dragi brat!
"Dolgo že nisem dobil od Tebe nobenega glasa. No, saj clovek ne more vedno pisati. Dam Ti vedeti, da smo še precej zdravi, kar želimo tudi Vam. Sedaj kosimo in žanjemo. Letos je vse bolj ob času in žito precej dobro kaže, pa tudi trava.

"V Dvorski vasi so začeli obnavljati domove. Simonova Pepca, Klopinoval Jože, Majer, Matičkov in Petelinar bodo obnavljali letos, drugi bodo pa drugo leto. So dobili 600,000 din podpore od države.

"Dragi brat, pri nas gre vse na bolje, tako da sedaj bomo že izhajali. Lakote ni bilo, kar so mislili naši nasprotniki, da bo letos. Pridelali bomo, kakor kaže, prav dobro, da bo že šlo. Ravno ko to pišem, sta prišla s Stermeča Zlutrav Lojze pa stričev Stefan domov iz Koroske, pa sta prišla k nam se zglasit. Pravita, kako sta vesela, da sta še enkrat doma. Kako smo bili zapeljani in še dosti jih je tam ki nasledajo propagandi in pa učitelj Prijatelj je tudi prišel iz Lršč.

"Dragi brat in družina, prejmite pozdrave od nas vseh skupaj in še kaj pišite. Pozdravimo tudi Tvoje hčerke in može in njih družine. Smrt fašizmu! Svoboda narodu!

Janez.

"Mi bomo šli po naši poti" pravi Toni Debeljak

"Dragi stric in družina!
"Vem da si mislite: "Kdo mpa to piše?" Torej, da se Vam predstavim. Jaz sem Vaš najmlajši nečak iz Dvorske vasi — Anton. Mogoče se me kaj Olgali Lojzka spominjajo. Vi pa ne vem če se me, ker ste prej odšli. Danes sem na dopustu in sem se namenil, da se Vam javim, ker zelo me veselijo Vaša

pisma, katera pišete očetu. Tako mislim bo tudi Vam prav, da Vam jaz nekdanji Titov partizan in sedaj član Jugoslovanske armade napišem par vrstic v pozdrav.

"Veste, stric, mnoge zapreke smo morali preiti, predno smo obesili v Ljubljani in sploh nad našo celo domovino zastavo z rdečo zvezdo. Kaj pomeni rdeča zvezda, sem siguren da veste.

"Tako je danes v Jugoslaviji. Lepo je pri nas in še lepše bo, ko bomo zemljo obnovili. Naj Spletikari govorijo kar hočejo, mi bomo šli po poti naših voditeljev. Danes v Jugoslaviji vlada veselje do dela in življenja. Danes delamo za sebe, včasih smo za tuje. Takšno razpoloženje je pri nas.

"Na tiste, ki so sledili škofu Rožmaru, se ne oziramo. Njih je čas prehitel in oni so ostali bedaki. Kako tam pri vas? Vem da imate med seboj veliko naših državi naklonjenih in nenaklonjenih. Ne dajte se varati! Kar Vam pišem, je resnica. Mi nimamo interesov prikazovati položaj pri nas drugače kot pa je v resnici. Eno lahko rečemo: "Zmagali smo mi in ne oni! Danes pa pravijo begunci: "Neumni smo bili, ko smo šli na Korosko!" Takrat so pa rekli: "Gremo zato, ker ne simpatiziramo s "komunisti". Kakor hočejo!

Mnogo pozdravov vsem

Toni Debeljak,
zastavnik Nar. odbora, Skopje
Makedonija

Naročajte, širite in čitajte
"Enakopravnost!"

Družina Ivana Majsena je bila deležna pošiljke

Cleveland, O.—Lansko leto ob tem času se je vršila kampanja za nabiranje ponošene obleke v svrhu pomoči bednemu ljudstvu v Jugoslaviji. Med agilnimi organizacijami je bila tudi podružnica št. 1, Progressivnih Slovencev, ki je zelo marljivo nabirala vsakovrstno obleko za omenjeni namen. Od sedaj še ni bilo nobenega poročila o dostavi dotične pošiljke. Pred nekaj dnevi sem podpisani prejel iz Murske Središče zahvalno pismo sledečee vsebine:

"Najlepše Vam se zahvaljujem na Vašem cenjenem darilu, ki sem ga dobil. Dobil sem eno belo srajco za otroka, v kateri sem našel tudi Vaš listek, ki Vam ga prilagam v pismo.

"Prosil bi Vas da mi, z ozirom na stradanja, katerim smo bili izloženi, pošljete za mene in mojo družino, ki smo ostali brez vsega, goli in bos, kakšno obleko, ki Vam ni več potrebna, a nam bi tu dobro došla. Zelo Vam bom hvaležen.

"Jaz sem oženjen, in imam otroke. Po poklicu sem glasbenik, igram violino in saksofon, moja žena pa igra tango harmoniko. Tako se prerivamo skozi življenje, toda prilike se izpolnjujejo. Težko pa je še vedno posebno za tekstilni material. Po pošti se lahko sprejme iz Amerike do pet kilogramov teže, kajti mnogi, ki imajo seroditke, ali pa znanee v Zedinjenih državah, sprejemajo od njih pakete.

"Sprejmite mnogo pozdravov od družine

"Ivan Majsen."

Gornje pismo je jasen dokaz, da so se, kot vselej, samozvani "resničolubi", zastopniki poštee "Slovencev", tudi v tem primeru preneglili. Ob času, ko se je nabiralo opravo, se je indiktno namigavalo, da je dvomljivo, če bo sploh kaj dospelo v Slovenijo, odnosno Jugoslavijo. Je več pa je bilo sušljanja in napovedovanja, naj nikar ljudje ne odhajajo blaga v plemeniti namen.

Pismo, ki sem ga sprejel, je bilo oddano na pošto v Cakerton 1. decembra 1946, in sicer potom zračne pošte. Zdi se mi, da je to prvo obvestilo, ki je dospelo do sedaj v Ameriko. Gotovo bo sle-

ŠKRAT

Tole je nekaj od Ribničanov, da boste vajdi kako je blo, ko je Ribničan napravil, da je bila njegova žena debela. Povedau je: "Napravite pojedino krstite pa tako kakor vam povem.

Potem pa je šeu od doma za par mesecev, kakor je to navada v Ribnici. Ko se zopet vrne, so mu povedali kakšni so bili svetovni dogodki doma. Lepo si ogleduje mladega, ker pa niso po njegovem navodilu krstili, je reku:

"Veste kaj, taka me ima, da bi ga najrajši nazaj vrnilu..."

Ko je v Ribnici toča potolkla in so nekega dne šli oblaki že nad Ljubljano in se je tam daleč še zmerom bliskalo, je rekel eden Ribničan, ki je bil precej odprte glave:

"Pajte nu sinu, da boste videli kako se tisti hudič, ki nam je pred pol ure pšenico požrval, še vedno obližuje!"

Tole tudi še ne veste, da bo družvo "Ribnica" št. 12 SDZ imelo dne 8. marca izvrstno večerjo za člane vojakke, ki so se srečno vrnili domov.

Po večerji pa bo, kakopak, velika veselica.

Joe Pograjc.

šilo še več enakih obvestil z redno pošto.

Zadnji pomlad so bile celo govorice, da sta bile dve ladje, naložene z nabranimi potrebščinami, potopljene nekje na Jadrnu. To je torej dokaz, da so bile dotične "vesti" le izmišljene in namenjene škodovati dobrotelčnosti. Mnogi so bili v dvomih in so vpraševali o zadevi. Pismo Ivana Majsena naj bo v dokaz, da je pošiljka dospela tja, kamor je bila namenjena — za pomoč bednemu ljudstvu v Sloveniji odnosno Jugoslaviji.

Frank E. Lunka.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetlin doma!

Novice iz Jugoslavije

NA KAJUHOVEM GROBU

V teh dneh so imeli v Šoštanj praznik. Prispela je kulturna ekipa XIV. Udarne divizije to je one divizije, ki je v narodno osvobodilni borbi darovala največ krvi na Štajerskem. Nikoli ne bodo pozabljene težke borbe okoli Šoštanja na Belih Vodah, Mozirskih planinah in Pohorju. Vsem je še v spominu velika februarška ofenziva 1944, v kateri je padel tudi eden največjih sinov Šoštanja — pesnik domovinske ljubezni in junških borb — Karl Destovnik-Kajuh.

Dolga povorka mladine in vojakov z zgodbo na čelu je šla na kopališču na pesnikov grob.

V imenu vojakov in oficirjev XIV. Udarne divizije, v kateri je bil Kajuh vodja kulturne ekipe, je polčl kapetan Rutar Milčš venee na njegov grob in v ganljivem govoru počastil njegov spomin.

Tovariš Gombač je recitiral njegovo "Slovensko pesem", pevski zbor Divizije je zapel žalostinko "Žrtvam". Iz turneje po Štajerskem, ki jo je priredila naša kulturna ekipa, nam bo ostal obisk na Kajuhovem grobu v nepozabnem spominu.

Prežihov Voranc:

Koliko jih je danes?

"Koliko jih je danes?" me je vprašal Rus Vinogradov, ko sem se vrnil iz obhoda po barakah našega oddelka.

Bilo je še zgodaj. Takoj po budnici je bilo moje delo obhoditi barake in prešteti mrliče iste noči. Bil sem vodnik ekipe, ki je po našem oddelku pobirala mrliče. Imeli smo ime: "Mrtvaška komanda." Bilo nas je pet v tej žalostni komandi. Rus Vinogradov, dva Poljaka in Francoz Tibault. Rus Vinogradov, najmlajši izmed nas, je bil vedno prvi in pri meni in me izpraševal:

"Koliko jih je danes?"

Včasih je bil tako nestrpen, da je sam tekal po barakah in skušal ugotoviti število mrličev. Vendar jo je včasih zategadelj izkupil po gobcu od kakega nervoznega starešine.

In jaz sem mu dan za dnevno odgovorjal:

"Danes jih je pet."

"Pet!" Vinogradov je napravil ravnodusen obraz.

"Danes jih je sedem."

"Sedem!" Vinogradov obraz je bil že nekoliko širši.

"Danes jih je deset."

"Deset!" Vinogradov je napravil naravnost prešeren obraz.

Ako sem naštel nad deset mrličev, je bil Vinogradov vesel, gorje pa, ako je bilo mrličev manj kot pet, recimo trije, štiri. Takrat smo morali videti njegovo blede, ozko lice. Skisalo se je tako strašno, da ga je bilo težko pogledati. Enkrat se je zgodilo, da sem našel le dva mrliča in enkrat je bil celo samo eden mrtev. To je bilo silno redkokdaj, nekako spočetka tiste žalostne dobe, ko se umrljivost ni bila tako splošna.

Takrat bi bili morali videti Vinogradnikova, tistega blede-

ga, dolgega fantina, ki je prišel vrag vadi od kod iz Rusije. Občutila ga je slabost in bati se je bilo, da se fant od slabosti in od prevare ne bo zgrudil na zemljo. Takrat, ko sem mu povedal, da leži samo en mrlič v zadnji baraki, ga je tako zgrabilo, da je zaklel:

"Vrag te vzemi!"

Tudi ostali tovariši iz naše komande, tista dva Poljaka in Francoz Tibault niso bili ravnodušni za moje številke, vendar niso nanje tako očitno delovale kakor pa pri Vinogradov.

Bil pa je tudi vzrok za to, kajti od vsakega mrliča smo dobivali po eno čorbo, kakor se je imenovala tista brozga ali juha, ki smo jo dobivali enkrat na dan. Ako je bilo pet mrličev, je prišla na vsakega po ena porcija. Čim več je bilo mrličev, tem več porcij je bilo. Tu ni šlo le zato, da smo mi lahko požrli vsak po dve čorbi, dve ali tri ali štiri ali še več, ker smo bili popolnoma izstradani. Ampak kaj se je vse moglo opraviti z eno porcijo čorbe?

Lahko si kupil cigarete, kakor gnil krompir, čevlje, pasove, kake cunje, lahko si si kupil kamen, da si se ubil, lahko si si kupil življenje, z eno besedo: če si imel kakega prijatelja, si mu lahko rešil življenje. Toda ta prijatelj je moral biti že iz mladih let navezan nate, da si ga podpiral, zakaj poznejša poznanstva, ali sama vojna poznanstva niso bila toliko vredna, da bi prenesla eno porcijo čorbe.

Vinogradov je bil barantač. In požeruh, da mu ga ni bilo para. Pri njem se je vse dobilo, od cigarete do stoglejev za coklje in menda do tčijega mleka. Razen tega je imel neke skrivne prijatelje, blede fante, kakršni

je bil on sam, ki so stali kje med podboji, ko smo mi delili naše mrtvaške porcije. Ti porcioni niso šli na račun živih ljudi, ker je bil račun čisto preprost: uprava nam jih je dajala, ker so mrliči, ki so umrli ponoči, bili še v staležu živih tudi naslednji dan.

Takrat je bilo v taborišču Mauthausen zelo hudo. Hitlerjeva Nemčija je bila pred razpadom. Fašistična zverina je vrtala, ali kogar je še v zadnjih dneh dobila v svoje kremplje, ga je zdrobila.

Zadnje mesece pred razpadom nas je bilo v samem centralnem taborišču čez 30 tisoč ljudi, dasi je bilo v njem prostora le za šest tisoč. Fašizem takrat že ni vedel, kam z ljudmi. Nove žrtve so trumoma zapirali, na milijone jetnikov in sužnjev je fašizem na svojih umikih gonil iz enega taborišča v drugo, iz enega kota Nemčije v drugi kot. Vse ceste srednje Evrope so bile polne in vse se je podilo proti središču. Ob cestah so ležali mrliči na kupe.

Mauthausen je bil eden izmed tistih redkih lagerjev, ki so ležali v središču Nemčije, in zato jih je fašizem na svojem begu pred zavezniški polni od zadnjega trenutka. Potem je to taborišče imelo še to prednost, da je bilo obdano z visokimi, granitnimi zidovi, ki so jih s krvjo postavili jetniki iz prejšnjih let. To je bilo važno zategadelj, ker živčnih plotov takrat že ni bilo več mogoče nasljevati z električnim tokom, kajti odpovedale so tudi elektrarne.

Zato so fašisti tlačili v Mauthausen vedno nove trume skozi široki vhod, da je že to silno zidovje pokalo. Zadnje čase je pomrlo v lagerju vsak dan nad pet sto ljudi, sicer bi se bili v njem menda vsi zadušili.

V lagerju je smrdelo po smrti. Sredi njega je stal velik krematorij, ki je delal kakor plavž, noč in dan. Večen smrad po ožganem človeškem mesu in po tleh čih kosteh je napolnjeval ozračje, ki nas je dušilo in pritiskalo k zemlji. Le fašisti, tisti rablji, so hodili v tem dušljivem ozračju pokonci, ker so ga le oni lahko dihal. Pri tem je bila še ta smola, da za peči ni bilo več mogoče dobiti koksa, niti navadnega premoga in da so morali peči kuriti z drvmi. Zaziganje je šlo takrat še veliko počasneje od rok, mrliči se niso radi cvrli in smrad po človeškem mesu je bil še neznosnejši.

Nazadnje so mrliči ostajali, dokler jih ni cele kupe ležalo pred krematorijem. Tedaj se je fašistična uprava spet povrnila k materi zemlji. Organizirala je posebne delovne brigade, ki so kopale za tisoč mrličev in še več. Tak grob je nastal čez noč in drugi dan smo videli okoliške kmete, ki so sklonjenih glav hodili po teh grobovih, kjer je prejšnji dan rasla ozimina.

Takrat je v Mauthausenu bilo laže umreti, kakor pa živeti. Tisti, ki smo se hodili po nogah, nismo več bili ljudje, ampak živali. Fašizem nas je spravil na tisto stopnjo, na kateri je živel pračlovek pred tisoči let. Gotovo bi bili kmalu začeli hoditi po vseh štirih po taborišču, ako bi fašizem ne bil v zadnjem trenutku cknul.

Tiste jutro me je Vinogradov spet pobral:

"Koliko jih je danes, tovariši?"

Bilo jih je samo pet. Pet jih je bilo zato, ker so prejšnji dan odgnali trumo umirajočih bednikov v revir, to je v bolnišnico, kjer umiranje ni bilo tako na splošno, kakor pri nas.

Vinogradov je napravil kisel obraz. Računal je gotovo z večjim številom in kdo ve, kake račune je bil medtem že sklenil pri sebi. Morda je na ta način že kašljal cigarete. Zakaj umrljivost je bila v lagerju vedno večja. Tu je bilo vsakega premišljevanja konec, pet jih je bilo in amen.

Potem smo jih šli pobirati. Naš oddelek je bil iz štirih barak, ki so dajale stredo več kakor

pettisočim jetnikov. Barake so bile tako nabite, da je bil pravi problem prodirati vanje. In smo šli. V taborišču je bila taka nava, da so zjutraj domači hišni delavci pobrali mrliče po tleh in jih zmetali na stranišča, kjer so ležali, dokler jih ni pobrala mrtvaška komanda. Tam so drugi jetniki gazili po svojih mrtvih tovariših, katerim so prej pobrali tiste cunje, ki so bile še kaj vredne na njih. Ker nismo imeli nosil, smo mrliče nosili v kocih iz barak.

Pred krematorijem je bil že cel kup mrličev, ker so ležali že od prejšnjega dne in danes so drugi oddelki tudi že pred nami očistili svoje umrle. Bilo je žalostno, megleno jutro. Iz megle je nalahko pršlo in nas skoraj zeblo. Tibault je venomer klet:

"Kakšna dežela, kakšni ljudje, kako pleme?"

Bil je zelo slaboten in je dobil posel nosača mrličev prav za prav po protekciji, ker bi kakega drugega dela itak ne zmoget, in bi gotovo poginil. Nnosil smo že vseh pet trupel na kup in s tem je bilo za tisti dan naše delo opravljeno, razen, če bi še kdo čez dan umrl. Ko smo zadnjega mrliča vrgli na kup, smo se vsedli na rob poti, eden poleg drugega, kakor golobi na strehi.

Tisti zadnji nam je dal še nepotrebnega opravka, ker se je dvakrat zakotalil s kupa. Bil je nag in neverjetno posušen. Na zadnje sta ga Poljaka zagnala visoko na kup. Pri tem nista ravno zadela prave lege in zato mu je glava visela nekoliko navzdol čez druge. Poljaka sta bila še najmočnejša hrusta, vendar je mrličeva nesramnost prvega Poljaka razjezila, da je zaklel.

V barako se nam ni mudilo, zakaj tam je bil jo in rajši smo čepeli tukaj na prostem v dežju, kjer je bilo vsaj nekoliko prostora. Stiskal sem v pesti pet mrličskih listov. Ti listi so bili zame kapital, ker smo le na podlagi teh listov dobili v kuhinji toliko porcij, kolikor je bilo mrličev.

Nismo ravno imeli vzroka, da bi bili preveč dobre volje, pa tudi preslabe ravno ne, ker smo imeli pet čorb tako rekoč že v rokah in nas je bilo vseh skupaj tudi pet. Tako smo sedeli in stredeli po velikem dvorišču, koder so se plazili drugi jetniki, ki so bili tam zaposleni s pobiranjem smeti. Iz krematorija je smrdelo, da se nam je skoraj obračal želodec. Sedaj so že nekaj dni kurili z drvmi. Bili smo strašno gladovni in zato smo imeli vsi krvave, poželjive oči. Živeli smo od tiste črne vode, ki smo jo dobivali enkrat na dan. Kruha že nekaj časa niso dajali, ker so Angleži razbili v Linzu pekarno.

"Kdaj bo juha?" je vprašal prvi Poljak. Vprašal je čisto po nepotrebnem, ker je vedel, da se začne čorba deliti ob devetih.

"Kdo ve, kaj bo danes?" je spregovoril predse drugi Poljak. Tudi to vprašanje je bilo popolnoma nepotrebno, ker sta gotovo mislila čisto nekaj drugega, kot pa kar sta govorila. Tam daleč na dvorišču je šel esesovec. Bil je gotovo tako daleč, da bi ne bilo treba vstajati in ga pozdravljati, toda vsi smo se dvignili in sneli naše kape. Esesovec se niti ozrl ni in je korakal dalje.

Zopet smo se vsedli in se zadržali v njegove orjaške boke, ki so se tresli v širokih hlačah. Gledali smo tiste boke in smo bili vsi enih misli, rekli pa ni noben ničesar.

Iz najbližje barake čez dvorišče je odmevalo obupno vpitje. Čulo se je tudi, da nekoga mladijo. Nihče se ni zmenil za to vpitje. Pred neko drugo barako onkraj dvorišča, ravno pred nami, so pred vhodom čepeli trije jetniki. Vsak je držal med zobmi veliko, ogledano kost, na prsih mu je pa visela tablica z napisom:

"Jaz sem žrl konjsko mrhovino."

Tudi ta pogled nas ni vzne-

miril. Takih stvari in še hujših smo bili navajeni.

Pred kuhinjo je bil velik kup odpadkov. Pri tem kupu sta dva blokaša, to je dve starešini, pretepala tri jetnike, ker so žrli tiste odpadke. Toda niso se dali nikakor odgnati, komaj sta blokaša obrnila hrbte, so bili že spet pri kupu. V tisti kup mrličev smo strmeli vsi, toda videl ga ni nihče, ker smo vsi mislili na druge stvari. Morda pa tudi ničesar nismo mislili, ker smo bili že preveč izčrpani.

Tam ležali tudi naši tovariši, kakih dvajset ali trideset. Kako neverjetno majhen kup tridesetih ljudi, tridesetih mrličev. In prečudna stvar: nobenega majhnega ni bilo med njimi. Vsi so bili neverjetno dolgi in suhi. Po taborišču pa so hodili tudi mali ljudje.

(Dalje prihodnje)

Društveni koledar

18. januarja, sobota. — Društvo sv. Vida št. 25 KSKJ. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

19. januarja, nedelja. American Russian Lodge — koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

24. januarja, petek. — St. Vitus Cadets — Ples v avditoriju Slov. nar. doma na St. Clair Ave.

25. januarja, sobota. — Društvo "Clairwoods" št. 40 SDZ Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

25. jan. sobota. — Clairwoods št. 40 SDZ. — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

30. januarja, četrtek. — March of Dimes — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

1. februarja, sobota. — Društvo France Prešeren št. 17 SDZ — Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

2. februarja, nedelja. — Hrv. Narodno Vijeće — koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

7. februarja, petek. — Buckeye State Veterans Club — Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

8. februarja, sobota. — Društvo Cleveland št. 126 SNPJ — Ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

9. februarja, nedelja. — Mladinski pevski krožki SNPJ — koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

14. februarja, petek. — American Veterans War No. 2 — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

15. februarja, sobota. — Društvo Comrades št. 566 SNPJ — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

16. februarja, nedelja. — Dramski zbor "Ivan Cankar" — predstava v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

21. februarja, petek. — Croatian Fraternal Union Bowlers — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

22. februarja, sobota. — Cleveland Athletic League SNPJ — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

1. marca, sobota. — Federacija SNPJ — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

8. marca, sobota. — Društvo Ribnica št. 12 SDZ — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

22. marca, sobota. — Croatian Pioneers št. 663 CPU — ples v avditoriju Slovenskega na-

rodnega doma na St. Clair Ave.

29. marca, sobota. — Progressivne Slovenke krožek št. 2 — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

6. aprila, nedelja. — Koncert zbora "Slovan" v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Pričetek ob 3:30 popoldne.

6. aprila, nedelja. — Društvo Spartans št. 576 SNPJ — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

11. aprila, petek. — Gophers Veterans Club — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

12. aprila, sobota. — Progressivne Slovenke — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

13. aprila, nedelja. — Glasbena Matica — koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

19. aprila, sobota. — Loška Dolina — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

20. aprila, nedelja. — Zarja — koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

25. aprila, petek. — Cavalier Club — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

26. aprila, sobota. — Društvo Marije Magdalene št. 162 KSKJ — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

27. aprila, nedelja. — Društvo Majka Božja Bistrička št. 47 HBZ — proslava v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

2. maja, petek. — G. J. Buddies Club — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

3. maja, sobota. — Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

4. maja, nedelja. — Croatian Cultural Club — koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

9. maja, petek. — Veterans of W. War No. 2 post 25 — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

10. maja, sobota. — Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

11. maja, nedelja. — Zbor Abrašević — koncert in ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

16. maja, petek. — 23rd Ward Democratic Club — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

17. maja, sobota. — Društvo Geo. Washington št. 180 ABZ — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

18. maja, nedelja. — Slovenska Dobrodelna Zveza — program v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

24. maja, sobota. — Društvo Sv. Katarine št. 29 ZSZ — ples v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

25. maja, nedelja. — SDZ Bowlers — prireditev v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

The EMBASSY Bar

300 W. Center St., Anaheim, Calif.
V SREDIŠČU ORANŽNE DEŽELE
28 milj od Los Angeles na Route 101

Cocktails - pivo - žganje
Izvrstna hrana

PRIJAZNO SE PRIPOROČAMO PRIJATELJEM
IN ZNANČEM TER OBISKOVALCEM V
CALIFORNIJI, ZA OBISK

Lastnika:

Bill Sitter in Chas. Lusin
bivša Clevelandčana

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim
nesrečam, itd.
preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENDicott 0718

DRUGA IZDAJA

ENGLISH - SLOVENE
DICTIONARY
(Angleško-slovenski besednjak)

Naročite pri:

ENAKOPRAVNOSTI

6231 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
CENA \$5.00

MAPS COMMUNITY SPORTS PROGRAM . . . Sports writers from all sections of the country met in Washington to hammer out a network of community sports programs offering boys and girls an outlet other than juvenile delinquency for their youthful energy. Left to right: W. F. Fox Jr., Indianapolis News; Bob Considine, International News; Douglas W. McGregor, attorney general's office; Al Santoro, Los Angeles Examiner; Jack Carberry, Denver Post, and Hugh Daily, Detroit Times, lead program plans.

HUCK FINN GOLDLOCKS . . . Jimmy Garvin, 13, the most rugged of rugged individualists, has all the other characteristics of a Huckleberry Finn, but he wears his hair long. His classmates at Langley junior high school, Washington, D. C., used to kid Jimmy about it.

PREŽIHOV VORANC:

JAMNICA

ROMAN SOSESKA

Spisan leta 1941. tik pred razpadom stare Jugoslavije

(Nadaljevanje)

"Vrč je prazen," je tedaj opomnil Anza in čakal na očeto-vo znamenje, toda Munk ni mig-nil sinu, ampak hčerki, ki je ta-koj odšla po novo pijačo. Stari se je namreč bal, da bi se sin v kleti ne okoristil in se morda prehitro ne opil.

Potem je nastal precej dolg, nekoliko neprijeten molk, poln nemirnih pričakovanj. Munk je nepremično slonel ob zidu in brezizrazno gledal proti vratom, mati Munkinja je zlezla za mizo in njen trudni obraz se je začel pogrezati v dremavico. Sin Anza se je mrko pretegoval na svoji klopi, Mojčka pa je sede-la, kakor bi sploh ne spadala zraven. Vse to se Ladeju ni zde-lo čudno, ker je bil takega ve-denja domačih že vajen. Red-koč kaj je med tako zbrano dru-žino zavladala prava prisrčnost, pri mizi pa gotovo nikdar ne. Kar se mu je danes zdelo malo čudno, je bila nenavadno velika obzirnost, katero so oče, mati in brat izkazovali sestrji Mojčki. Tega prej ni bilo. Skušal je iz samega Mojčkinega lica ugani-ti vzrok te spremembe, vendar se mu ni posrečilo, čeprav se mu je zdela sestra bolj izmučena kakor navadno.

Tedaj pa je Munk zahrkal, se od zidu naslonil na mizo in dru-žinski posvet se je pričel. Go-spodar je pričel govoriti:

"Otroci, poslušajte! Midva z materjo sva se odločila, da bo-va izpregla. Že skoraj štirideset let hišujeva na obeh gruntih,

Zastopniki
"Enakopravnosti"

Za št. clairsko okrožje:

JOHN RENKO
1016 E. 76th St.

Za collinoodsko in euclidsko okrožje:

JOHN STEBLAJ
17905 Grovewood Ave.
KENmore 8034

Za newburško okrožje:

FRANK RENKO
11101 Revere Ave.
Diamond 8029

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticalno in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravni-kom, vam bo Dr. Zupnik iz-vršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Njegov naslov je

DR. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVE.

vokal E. 62nd St., vhod samo

na E. 62 St.

Urad je odprt od 9.30 zj. do

8. zv.

Tel.: EN 5013

Uncle Sam Says

You have heard people say, "why save at a time when prices are going up?" We cannot all be economists; and it is perhaps just as well, for they seem to differ a great deal among themselves about the future. But we all know this: A man who saved a dollar 10 years ago is better off today than the man who didn't; and other things being equal, the man who saves a dollar today will be better off in 1957 than the man who doesn't.

United States Savings Bonds offer you the opportunity to save at a profit. Thus every \$3 you lay away now will come back to you in 1957 with an extra dollar in interest. You don't have to be an economist to know a good thing when you see it.

U. S. Treasury Department

čakati na pojasnilo. Oče je zbi-ral misli. Res je bilo, kar je tr-dil sin, da je Munkova kmetija tako rekoč že od njegovega roj-stva bila določena zanj. Stari Munk je pred izročitvijo pose-stva sedanjim Munkinji večkrat dejal: "Grunt ti dam, toda za-klinjam te, da ga moraš dati La-deju, kadar bo odresel!" Tako je že čisto mali Ladej dobival ba-hato gospodarsko vzgojo hišne-ga naslednika. Za njim je bilo le še dvoje otrok in tako tudi s-te strani vprašanje ni bilo tež-ko rešljivo. Ta odločitev tudi potem, ko je sin šel v šole in postal učitelj, ni izgubila svoje veljave. Včasih so v Munkovi glavi res nastali pomisleki proti temu, in sicer zaradi sinovega političnega zadržanja, zaradi njegovih liberalnih nazorov. Kaj takega v Jamnici, najmanj pa pri Munku niso potrebovali. Tu-di župnik Virej mu je v tem smislu že namigaval... Razen tega se je pri Munku proti te-mu upiralo tudi še neko drugo, čudno čustvo, ki si ga ni znal razložiti, a mu je dajalo vedno več opravka. Toda vse skupaj bi gotovo ostalo, kakor je bilo določeno, ako bi se z Mojčko ne bila zgodila taka nesreča...

Kakor da bi sam ne hotel go-ovoriti o tem, je pod mizo sunil ženo z nogo, češ zdaj pa govo-ri ti! In Munkinja je res takoj ubogala.

"Ladej, ti še ne veš, da se je z Mojčko nekaj zgodilo..."

je rekla z glasom, ki je bil pot-nejši od njenega srca.

"Kaj se je zgodilo..." je

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokliče-te vsak čas, podnevi ali po-noči. Delo garantirano in hi-tra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka

1146 East 61 Street
HE 2730

vzklil Ladej in široko odprl oči. Hkrati se je ozrl v Mojčko, ki se je že sklonila k mizi, si z obema rokama zakrila obraz in tiho zaihtela. Zdaj se je Lade-ju šele zasukalo, kaj se je pri-petilo doma. Temu spoznanju skoraj verjeti ni mogel, videč pred seboj svojo drobnost, še čisto otroško sestro. Obšlo ga je naglo čustvo sočutja in neke užaljenosti hkrati. Toda to ču-stvo je hitro potlačilo sovraštvo do sestre in do vsega, kar se je z njo zgodilo, saj bo zaradi te-ga, ker se mu je sestra spridila, morebiti zgubil grunt in z njim vse sanje, ki so mu bile vedno več kot pol življenja...

"S kom pa...?" je skoraj zakričal, čeprav je to že slutil, ker se je spomnil srečanja s Permanovim Ahacom.

"Z Ardevovim Tonačem..." je pojasnila mati.

"S tistim zvonarjem, s tistim prisiljenjem...!" je z nepo-pisno zaničljivim glasom dejal Ladej, zraven pa izbruhnil v prav tako zaničljiv smeh. V res-nici bi ne mogel reči nič slabega o Tonaču, ki je bil pošten kmeč-ki sin, le da je bil otrok velike družine in da pri Ardevu boga-tija ni bila taka kakor pri Mun-ku. Bil je pač tak kakor večina jamniških fantov. Toda Ladeju je bilo zdaj na tem, da bi zasra-moval, da bi domače kar najbolj ranil in jih tako nemara le še odtrgal od sklepa.

Mojčka se je spustila v jok, debele solze so ji tekale iz oči in močile mizo. Drugi so srdito molčali.

"Mojčka pa takega, Munkova hči pa takega..." je gnal La-dej strupeno dalje.

Tedaj je vzkril Munkinja: "Meni je vseeno, komu daste grunt. Jaz se ne pipljem zanj, hočem imeti le Tonača. Tudi brez Munkovega grunta bova živela..."

Ladeja pa njene solze niso prav nič ganile, čeprav je bil malo prej še poln neznosti do svoje sestre, temveč je izzival dalje:

"V tuje roke hočete torej spraviti grunt, v tuje roke..."

"V kake tuje roke," se je te-daj zadr. Munk in skočil pokon-ci. "Ali je Mojčka tuj človek?"

"Ako na primer Mojčka umr-je," se je Ladej brezobzirno in kruto branil dalje. "To se lahko zgodi, ker je slabotna in bo-lehna. Potem bo grunt ostal te-mu pritepecu..."

"Saj sem rekla, dajte grunt komur hočete!" je Mojčka kri-čala solznih oči.

Ladej je gorel od zmagoslav-ja.

11 sob za eno družino od E. 79th & Hough. \$11,000.
6 sob za eno družino—garaža. V okolici Eddy Rd. blizu Lake Shore Blvd. \$13,700.
Za takojšnji prevzem. Za 2 družini 5 in 5 sob, 4 garaže. Blizu E. 71 St. in Lawnview. \$5500.

PORATH REALTY

10522 SUPERIOR AVE.

RA 5577

MR. PAUSIC—KE 8064

NAZNANILO

Cenjenim gospodinjam sporočamo, da si pri nas lahko nabavijo fine grocerijske potrebščine, sadje in zelenjavo.

NAŠA POSEBNOST SO

OKUSNE DOMAČE RIŽEVE KLOBASE, DOMA PREKA-JENE ŠUNKE, PRATE, SLANINA IN KLOBASE

Za točno postrežbo, nizke cene in najboljšo mesenino in grocerijo pridite k nam.

MOLNAR & PAVELICH

4511 PAYNE AVE. — EX 2270

BY-PASS THIS CAN

Don't stuff this refuse can with used cooking fat. Household fat salvage is worth much more these days, and helps make soap, auto-mobiles, tires and other products.

"Poglejte, Mojčka ima več pa-meti kakor vidva!"

Podoba je bila, ko da jih je že ugnal, in sovraštvo do Moj-čke, ki ga je še malo prej po-polnoma obvladalo, je začelo plahneti. Spet se mu je zbudilo čustvo usmiljenja do nje. Tedaj pa sta oče in mati oba hkrati zarežala vanj:

"Kaj pa Mojčka, ali jo naj-kar tako pustimo...?? Kaj bodo pa ljudje rekli...?"

S tem sta vrgla na mizo vprašanje, pred katerim je tudi La-dej obsedel brez takojšnjega od-govora. Kaj početi z Mojčko in njenim otrokom, s pankrtom pri hiši?

"Stvar ni tako preprosta," je začel Munk s pomirjevalnim, a obenem prepričevalnim glasom.

"Kar je, je, in mi je ne moremo spremeniti, četudi bi se na gla-vo postavljali. Od naju z ma-terjo je Mojčka že dobila pla-čilo, ne boj se, Ladej. Nekaj dni ni mogla sedeti na stolu..."

Potem sva z materjo razmišlja-la, kako naj bi se to najbolje napravilo. Ali naj pustimo, da rodi pankrta v naši hiši? Ali naj jo pustimo, da gre iz hiše in se poroči z onim na palec. Doma grunta in dedščine tako dolgo ne bo dobil, dokler bo stari Ar-dev živ, in to bo še dolgo, po-znam ga. S čim naj jo Tonač po-tem preživlja? Ali naj gre za te-sača, ali naj gre na fužine...?

Munkova hči pa kovačica, po-mislila malo... Z grunta ji pa-tudi ne morem dati toliko, da bi si mogla kaj primernega kupiti, ako se vzameta. To boš tudi sam priznal... Zato sva z ma-terjo sklenila, da je najpamet-neje, omožiti jo, čimprej omo-žiti, da se še ne bo poznalo...

Anza, ti pa le glej, da se ne boš preveč napil...!"

"Saj že ni več kaj v vrču," je

Oglašajte v...

Enakopravnosti

pripomnil sin, ki je imel med razgovorom najugodnejše stališče, ker se niso prepirali zaradi njega. Zato je izkoristil čas in si pridno nalival kar iz vrča. Oče pa ni namignil, naj stopi po novo pijačo, temveč se je nagnil daleč naprej po mizi in uprl oči naravnost v Ladeja.

Ladej je razmišljal očetove besede. Edino, čemur je mogel takoj pritrditi, je bila očetova misel, da sestrji ni mogoče iz-plaćati tako velikega deleža, da bi si s svojim bodočim možem mogla kupiti kako drugo, četu-di manj vredno posestvo. Sicer pa je glodal dve misli, ki sta mu zdaj druga za drugo ušli iz ust:

"Naj" pa doma ostane. Če drugih doslej ni vrag vzel, tudi Mojčke ne bo." Pri tem je mislil nase in na Mojčko kot hišno dekle. Take dekle so navadno najprijednejše in najzvestejše hiš-ne pomočnice. Ker mu nihče ni odgovoril, je dodal:

"Ali pa naj se poroči. Ne-ka-kto bosta z onim že živela."

"Tako torej želiš svoji se-stri..." je rekel tedaj Munk tr-do in mrzlo, da je šlo skozi živ-ce. "Jaz pa pravim, da ne bo ni-ti za dekle, niti ne bo šla od hi-še, ampak da bo prevzela Mun-kovo kmetijo in se poročila. Ta-ko smo sklenili in tako bo osta-lo..."

"Tako bo in nič drugače," je poudarila za njim tudi mati s prav tako odločilnim glasom.

Naročajte, širite in citajte "Enakopravnosti!"

Nova ZDRAVNIŠKA
in KIRURŠKA polica

Zavaruje vso družino

Stane le 3c na dan za odrasle

Samo 1½c na dan za otroke

TU JE! Nova družinska polica za bolniške in kirurške stroške, katere zavaruje celo družino—mater, očeta, otroke, vsakogar v dobrem zdravju, v starosti od 3 mesecev do 65 let. Nudi GOTOVINO, s katero se pomaga plačati za bolniško sobo in hrano do 90 dni v vsakem letu za VSAKO in SLEHERNO zavarovano osebo: DODAT-NE pogodbe za zdravila, stroške labora-torija in druge bolnišnične stroške. Tudi za zdravniški račun za operacijo: GOTO-VINO s katero se pomaga plačati stroške v bolnišnici in operaciji v slučaju bolezni, nezgode, operacije in drugih poškodb, ka-tere ne krijejo druge police—tudi po-selne podpore v bolnišnici za porod. Vi si sami izberete zdravila in bolnišnico. Ta nizko-cenena bolnišnična in kirurška dru-žinska polica je izdana po posebnih dru-žinskih cenah po tarifi družbe z preko \$3,000-900.00 prestatanka za zavarovalno zava-rovanec. Prešičite sedaj! Ne posilite de-narja, pač pa posilite takoj spodnji ku-pon za 10-dnevno poskušajo. Ni nobene obveznosti. Storitve to danes!

STERLING INSURANCE CO.
4405 Sterling Bldg., Chicago 11, Ill.
Send me 10-Day Trial Offer of LOW-COST Hospital and Surgical Family Plan.
Name _____
Address _____
City _____ State _____

AUGUST

KOLLANDER

v Slov. Nar. Domu,

6419 St. Clair Ave.

POŠILJA DENAR v Ju-goslavijo, Trst, Gorico, Avstrijo, Italijo in dru-ge kraje; vsaka pošilja-tev je jamčena;

PRODAJA ZABOJE za pošiljanje hrane in obleke v staro domovi-no in sprejema tudi za-boje za odpošiljanje v stari kraj.

Pri Kollanderju boste vedno dobro postreženi.

"Saj Ardetov Tonač ni slab človek. On bo skrbel za grunt", se je zdaj prvič oglašil brat Anza.

(Nadaljevanje sledi)

Modroc

skoro nov, se prodaja po nizki ce-ni. Pokličite LI 2772.

WIDGOY'S PHOTO STUDIO

485 East 152nd St.

Se pripravljamo za izdelavo vseh vrst slik po zmerni ceni. Qdprto ob nedeljah.

WATERLOO HI-SPEED SERVICE
Moderna naprava za mazanje av-tov; umijemo in čistimo avte, izvršimo razna popravila, itd.

Frank J. Fortuna in
Johnny Vadal, last.

E. 152nd St. in Waterloo Road

Hiša naprodaj

Bungalow s 5 sobami; sprejem-nica, obednica in 2 spalnice. Mo-derna kuhinja, plinski fornez, avtomatični vodni grelec; ena garaža; lota 50x150. Lindberg Ave., blizu Društvenega doma. Z takojšnji prevzem. Cena \$9,200. Pokličite lastnika na KE 2164.

I M A T E

ZDRAVNIŠKE

PREDPISE?

Ko vam zdravnik predpiše zdravila, je važno, da so ista skrbno in pravilno sestavlje-na. Naša lekarna je za na-tančno in dobro sestavo zdravniških predpisov preje-la že štiri trofeje. Prinesite vaše predpise k nam.

Mandel Drug

LODI MANDEL, Ph. C., Ph. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 WATERLOO RD.

Cleveland 10, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah

TOOL & DIE MAKERS

40 ur, 5 dni v tednu
Dobra plača od ure
Stalno delo

Dobri delovni pogoji
Bishop & Babcock

Mfg. Co.
1285 EAST 49th ST.

POMOČNICE ZA
URADNIŠKI
LUNČ ROOM

Delajte v čistem, prijetnem
ozračju.

Morate biti vešč angleščine.

Samo čedne, snažne in večše
žene v starosti 20 do 35 let
se naj prigrasijo.

Plača \$29 za 40 ur dela.

Dobi se obele in uniforme.

Zglasite se pri

THE OHIO BELL
TELEPHONE CO.

Soba 901
700 Prospect Ave.

Čistilna razprodaja -- drastična znižanja

SUKNJE ★ JOPIČI ★ BLAGO ZA ZAVESE ★ OBLEKE ★ KRILA ★ BLAGO NA JARDE

KLOBUKI ★ BLUZE ★ IN MNOGO DRUGIH POTREBŠČIN

Pridite in si prihranite denar! — Majhno vplačilo bo shranilo za vas karkoli želite kupiti.

ANZLOVAR'S DEPT. STORE - 6214 St. Clair Ave.